

**ERUDITIO
MORES
FUTURUM**

Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici
Filozofická fakulta

Kapitoly z dejín slovenskej literatúry druhej polovice 20. storočia

Kristína Krnová

ELIANUM

Banská Bystrica 2014

Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici
Filozofická fakulta

Prof. PhDr. Kristína Krnová, CSc.

**Kapitoly z dejín slovenskej literatúry druhej polovice
20. storočia**

Vysokoškolská učebnica

Banská Bystrica 2014

Prof. PhDr. Kristína Krnová, CSc.

Recenzenti:

Prof. PhDr. Ladislav Čúzy, CSc.

Prof. PhDr. Brigita Šimonová, CSc.

Prof. PhDr. Viera Žemberová, CSc.

ISBN 978-80-557-0734-1

Obsah

Predhovor	5
1 Vojnová /povstalecká próza.....	6
1.1 Vojnová/povstalecká próza v literárnovednom výskume.....	6
1.2 Baladickosť románu <i>Sklený vrch</i> a jej sémantické ašpirácie	34
1.3 Vojnová/povstalecká téma v diele Vladimíra Mináča.....	47
2 Mladá próza (prvej polovice) 70. rokov 20. storočia.....	64
2.1 Úvod.....	64
2.2 Mladá próza 70. rokov 20. storočia v dobovej literárnovednej reflexii	65
2.3 Umelecké alternatívy v mladej próze 70. rokov 20. storočia	81
2.3.1 Dušan MITANA	81
2.3.2 Jozef PUŠKÁŠ	93
2.3.3 Milan ZELINKA.....	106
3 Postmoderna, postmodernizmus	118
3.1 História pojmu postmoderna/ postmodernizmus a jeho obsahové vymedzenie....	118
3.2 Baumanovo sociologické poňatie postmoderny	122
3.3 Bezbrehý postmodernizmus v umenovednej reflexii S. Gablikovej	128
3.4 Literárna postmoderna/literárny postmodernizmus	132
3.5 Uplatnenie princípov literárneho postmodernizmu (Tematizácia písania v románovej tvorbe Petra Jaroša)	138
Register mien.....	148

Predhovor

Koncepcia vysokoškolskej učebnice *Kapitoly z dejín slovenskej literatúry druhej polovice 20. storočia* mala pôvodne a má i teraz na pamäti viacfunkčnosť. Vzhľadom na tento cieľ titul v sebe integruje literárnohistorický a teoretický záber na vybrané okruhy problémov, čo je predpokladom jej využitia vo viacerých študijných programoch, súčasťou ktorých je štúdium dejín národnej literatúry.

K pôvodnej kompozičnej zostave učebnice pribúda v druhom vydaní kapitola o postmoderne, ktorá z hľadiska literárnej histórie voľne nadvázuje na obsah druhej kapitoly a ako taká vlastne aj na komplexnejšie otázky vývinu epickej literatúry od 60. rokov 20. storočia prakticky po súčasnosť.

Keďže učebnica vysvetľuje a prostredníctvom analyticko-interpretačných štúdií aj ilustruje špecifické literárne javy charakteristické pre druhú polovicu minulého storočia (a ukazuje tiež, ako sa s textovými reprezentáciami študovaných javov narába v literárnovednej praxi), dá sa predpokladať, že popri učiteľských a neučiteľských študijných programoch sa uplatní ako študijná literatúra aj v doktorandskom študijnom programe *slovenský jazyk a literatúra*. Je tiež použiteľná ako doplnkový titul v predmetoch literárna kritika a literárna teória – najmä spomínané ilustračné štúdie vnímam ako potenciálny stimul pre tvorivý prístup študentov ku „klasickým“, ale aj k „neošúchaným“ textom, ako ukážku diskurzívnych možností ich individuálnej, odborne kompetentnej percepcie, ktorá v prípade, že má do činenia so skutočnou estetickou hodnotou, môže priniesť nové poznatky a popri tom poskytnúť nemalé potešenie z tejto subtílnej duševnej aktivity.

Autorka

Register mien

- Andruška Peter, 78, 80
Austrias Miguel Ángel, 137
Bagin Albín, 7, 34, 35, 80, 84
Bakoš Mikuláš, 11, 13
Ballek Ladislav, 78, 80
Barth John, 135, 136, 137
Bátorová Mária, 20
Bauman Zygmunt, 118, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 131, 132
Bednár Alfonz, 6, 9, 17, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 30, 31, 34, 35, 36, 38, 40, 41, 46, 50, 54
Bellow Saul, 137
Beňo Ján, 80
Bodenek Ján, 17, 18, 21
Borges Jorge Luis, 132
Bútora Martin, 137
Carpentier Alejo, 137
Cortázar Julio, 137
Čepan Oskár, 12, 13
Čúzy Ladislav, 104
Daxner Štefan Marko, 54
Derrida Jacques, 136
Drug Štefan, 19
Dušek Dušan, 65, 84, 96
Dvořáková Helena, 114
Dzvoník Emil, 9, 78
Ecco Umberto, 51, 137
Farkašová Etela, 114
Felix Jozef, 15
Ferko Andrej, 113
Fokemma Douwe, 122
Francisci Janko, 54

- Fromm Erich, 132
Gabliková Suzi, 118, 123, 129, 130, 131, 132
Gavalcová Jana, 113
Grendel Lajoss, 137
Habaj Ivan, 65, 76, 77, 78, 80, 96, 108
Halvoník Alexander, 113
Hamada Milan, 19, 73
Hečko František, 9
Heller Joseph, 16
Holka Peter, 49, 53, 55, 57
Horák Jozef, 17, 21
Horák Karol, 80, 114
Horov Pavol, 73
Horváth Ivan, 52, 79
Howe Ian, 133
Hrabal Bohumil, 137
Hronský Jozef Cíger, 14, 23, 79
Hrušovský Ján, 79
Hurban Jozef Miloslav, 52, 54
Husák Gustáv, 52, 67
Hviezdoslav Pavol Orzságh, 73
Chorváth Michal, 15, 64
Chudoba Andrej, 79, 80
Izakovič Ivan, 80
Jaroš Peter, 78, 80
Jašík Rudolf, 9, 18, 22, 23, 79
Jégé Ladislav Nádaši, 13
Jesenský Janko, 13
Jilemnický Peter, 17
Johanides Ján, 137
Jurík Ľuboš, 77, 94
Kadlečík Ivan, 137

- Karvaš Peter, 9, 23, 24, 50
Kasáč Zdenko, 6, 20
Klimáček Viliam, 138
Klinec Ivan, 122, 123
Kohout Pavel, 137
Kolenič Ivan, 138
Krasko Ivan, 73
Kšíňan Ivan, 114
Kundera Milan, 137
Kusý Ivan, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 22, 23, 24, 34, 52
Lajčiak Milan, 73
Lyotard Jean-François, 119
Marcelli Miroslav, 133
Marčok Viliam, 64, 65, 80, 133, 134
Márquez Gabriel Garcia, 137
Marušiak Ondrej, 64
Matuška Alexander, 15, 18, 34, 64
Mináč Vladimír, 8, 9, 18, 21, 22, 23, 24, 26, 31, 39, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 59, 60, 61, 62, 64, 79
Mitana Dušan, 65, 76, 78, 81, 82, 83, 84, 85, 87, 88, 89, 91, 92, 93, 94, 96, 104, 114, 137
Mřnáčko Ladislav, 9, 22, 23, 24, 62
Nabokov Vladimir Vladimírovič, 132, 137
Nietzsche Friedrich, 119
Noge Július, 34, 35, 49, 80, 107
Novomeský Ladislav, 52
Okáli Daniel, 64, 80, 82
Ondrejov Ľudo, 17, 18, 103
Panwitz Rudolf, 119
Papp Ján, 9, 96
Petčko Valér, 64
Petrík Vladimír, 14, 19, 48, 49, 76, 77, 89, 92, 96, 101, 102, 106, 108
Pišťanek Peter, 137, 138

- Plávka Andrej, 73
Plintovič Ivan, 20
Plutko Pavol, 34, 35, 104
Podracká Dana, 50
Poničan Ján, 73
Puškáš Jozef, 65, 76, 78, 80, 81, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 100, 101, 102, 104, 105, 114
Pynset Robert, 56
Rakús Stanislav, 34, 80, 114
Rappensbergerová Naďa, 114
Reisel Vladimír, 73
Rosenbaum Karol, 64, 66, 67, 68
Rúfus Milan, 73
Sabolová Pavla, 113
Silan Janko, 137
Sloboda Rudolf, 61, 80, 137, 139
Strauss Pavol, 137
Styron William, 16
Sulík Ivan, 34, 35, 64, 65, 66, 78, 79, 93, 94, 95, 96, 101, 106, 107, 108
Süskind Patrick, 137
Šabík Vincent, 64
Ševčovič Peter, 80
Šíkula Vincent, 9
Škamla Ján, 64
Škvorecký Josef, 137
Šmatlák Stanislav, 9, 32, 64, 65, 66, 70, 71, 72, 73, 74, 76, 80
Šmidke Karol, 52
Števček Ján, 9, 12, 15, 34, 35, 38, 47, 56, 57, 64, 69, 74, 75, 76, 77, 87, 92, 95, 96, 102
Štrelinger Peter, 114
Štúr Ľudovít, 54
Šútovec Milan, 83, 93, 94, 95, 96, 104
Švantner František, 17, 21, 79
Švenková Viera, 80

- Taragel Dušan, 138
- Tatarka Dominik, 9, 17, 20, 22, 23, 24, 26, 28, 30, 31, 50
- Ťažký Ladislav, 9, 22, 24, 28, 29, 30, 31, 36
- Timrava Božena Slančíková, 13
- Tomčík Miloš, 19, 64
- Truhlář Břetislav, 64
- Urban Milo, 79
- Válek Miroslav, 73
- Vášová Alta, 65, 78, 137
- Vilíkovský Pavol, 137, 139
- Vonnegut Kurt jr., 137
- Welsch Wolfgang, 118, 119, 120, 121, 125, 129, 133
- Zajac Peter, 20, 69, 83, 113
- Zelinka Milan, 65, 76, 78, 80, 81, 96, 106, 107, 108, 110, 111, 113, 114
- Zelinová Hana, 15
- Zimková Milka, 78
- Zvon Peter, 109
- Žilka Tibor, 119, 120, 122, 132, 133, 134, 137

Názov: Kapitoly z dejín slovenskej literatúry druhej polovice 20. storočia
Autor: Prof. PhDr. Kristína Krnová, CSc.
Recenzenti: Prof. PhDr. Ladislav Čúzy, CSc.
                  Prof. PhDr. Brigita Šimonová, CSc.
                  Prof. PhDr. Viera Žemberová, CSc.

Technická úprava: PhDr. Ingrid Balážová
Vydanie: druhé doplnené a rozšírené
Rozsah: 154 strán
Formát: A5
Počet výtlačkov: 150
Vydala: Vydatelstvo UMB - Belianum,
                  Filozofická fakulta
Tlač: EQUILIBRIA, s.r.o. Košice

ISBN 978-80-557-0734-1